



V Bruselu dne 18.10.2023  
COM(2023) 641 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ**  
**o plánu EU pro boj proti obchodu s drogami a organizované trestné činnosti**

## 1. Úvod

Obchod s drogami řízený organizovaným zločinem je **jednou z nejzávažnějších bezpečnostních hrozeb, kterým dnes Evropa čelí, a situace se stále zhoršuje**: jasně to prokazuje nebývalý nárůst nelegálních drog dostupných v Evropě, zejména kokainu z Jižní Ameriky. V srpnu 2023 stačily pouhé dva týdny, aby bylo překonáno rekordní množství 8 tun kokainu zadrženého v Rotterdamu (Nizozemsko), když bylo v přístavu Algeciras (Španělsko) zachyceno 9,5 tuny této drogy. Rostou také obavy z výroby a šíření syntetických drog, s nimiž se obchoduje po celém světě, v Evropě. Společná analýza provedená Europolem a Evropským monitorovacím centrem pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) ukázala, že **obchod s drogami je jednou z hlavních činností organizovaného zločinu, která mu přináší zisk**, a podle odhadů představuje přibližně pětinu celosvětových výnosů z trestné činnosti<sup>1</sup>.

Ve snaze dosáhnout velkých zisků používají zločinecké sítě extrémní násilí, korupci a zastrasování<sup>2</sup>. Dokážou také velmi dobře navazovat kontakty a utajovat své plány, jak ukazuje prolomení nástrojů šifrované komunikace, jako je EncroChat, které vedlo k nejméně **6 558 zatčením po celém světě**<sup>3</sup>. Klíčovou podporu veškeré trestné činnosti představuje hospodářská a finanční kriminalita a zločineckým sítím napomáhá korupce. Podle odhadů Europolu využívá 60 % zločineckých sítí působících v EU k dosažení svých nezákonných cílů korupční metody. V letech 2020 a 2021 byl v členských státech EU v průměru ročně zabaven **majetek pocházející z trestné činnosti v hodnotě přibližně 4,1 miliardy EUR**. V porovnání s předchozími lety se jedná o značný nárůst, ale stále jde o méně než 2 % odhadovaných ročních výnosů z organizované trestné činnosti<sup>4</sup>. Tyto obrovské příjmy získané z nezákonné činnosti jsou využívány k další trestné činnosti a jsou legalizovány profesionálními syndikáty zabývajícími se praním peněz. Výnosy jsou pak investovány za účelem pronikání do legální ekonomiky, což má dalekosáhlé a destabilizující důsledky pro společnost, právní stát i důvěru ve veřejné orgány.

Velmi viditelným důsledkem této hrozby je vlna násilí v ulicích, k níž vedl globální dosah pachatelů trestné činnosti a jejich železná kontrola nad dodavatelskými řetězci v oblasti obchodu s drogami. Mnoho obětí je nejen mezi samotnými soupeřícími gangy, ale i mezi nevinnými lidmi. V roce 2023 se v lednu v Antverpách (Belgie) jednalo o jedenáctiletou dívku, v srpnu v Nîmes (Francie) o desetiletého chlapce a v září ve Stockholmu (Švédsko) o třináctiletého chlapce, kteří zemřeli v důsledku násilí spojeného s drogami. Kromě toho se odhaduje, že v roce 2021 zemřelo v EU na předávkování drogami 6 200 osob<sup>5</sup>.

Rozsah této hrozby a její celosvětový dosah vyžaduje **důrazná a udržitelná opatření** na úrovni EU i na celosvětové úrovni. Komise proto navrhuje plán EU pro boj proti obchodu s drogami a organizované trestné činnosti. Plán stanoví sedmnáct opatření ve čtyřech prioritních oblastech:

---

<sup>1</sup> [https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets\\_en](https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets_en)

<sup>2</sup> <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

<sup>3</sup> <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/dismantling-encrypted-criminal-encrochat-communications-leads-to-over-6-500-arrests-and-close-to-eur-900-million-seized>

<sup>4</sup> Druhá strana mince: Analýza finanční a hospodářské trestné činnosti | Europol (europa.eu).

<sup>5</sup> Evropská zpráva o drogách za rok 2023, EMCDDA, [https://www.emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2023/drug-induced-deaths\\_en](https://www.emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2023/drug-induced-deaths_en)

posílit odolnost logistických uzlů pomocí evropské aliance přístavů, rozbít zločinecké sítě, zvýšit preventivní úsilí a posílit spolupráci s mezinárodními partnery. Tato opatření mají být realizována v letech 2024 a 2025.

## 2. STRATEGIE A REAKCE EU

**Strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti na období 2021–2025<sup>6</sup> a Strategie EU pro oblast drog na období 2021–2025 a související akční plán<sup>7</sup>** (dále jen „strategie EU“) stanoví ucelené politiky EU pro boj proti těmto hrozbám založené na společném postupu EU a členských států.

EU v současné době tyto strategie provádí a bude i nadále pracovat na dosažení jejich cílů, jak je zdůrazněno v šesté zprávě o pokroku strategie bezpečnostní unie EU<sup>8</sup>. Strategie EU pro boj proti organizované trestné činnosti přispívá k posílení společného úsilí EU v boji proti zločineckým sítím. Současně EU prostřednictvím strategie a akčního plánu pro oblast drog zahájila práci na vyváženém a multidisciplinárním přístupu, jehož cílem je snížit dodávky drog zlepšením bezpečnosti, snížit poptávku po drogách pomocí služeb v oblasti prevence, léčby a péče a řešit nepříznivé důsledky související s drogami. Jak je stanoveno ve strategii, Komise v roce 2024 zahájí externí hodnocení provádění strategie pro oblast drog s cílem předložit na jaře 2025 zprávu Evropskému parlamentu a Radě.

Pokud jde o **politické iniciativy**, Komise předložila **několik legislativních návrhů** na posílení právních předpisů EU pro boj proti zločineckým sítím. Patří sem posílení směrnice o vymáhání a konfiskaci majetku<sup>9</sup>, změna směrnice (EU) 2019/1153, která příslušným orgánům umožňuje přístup k centralizovaným registrům bankovních účtů, což usnadňuje finanční vyšetřování<sup>10</sup>, a balíček opatření k posílení pravidel EU pro boj proti praní peněz<sup>11</sup>. Komise rovněž přijala návrh reformy celní unie EU<sup>12</sup>. Tím se výrazně posílí schopnost celních orgánů zabránit vstupu nebezpečného nebo nelegálního zboží do EU a podstatně selepší spolupráce mezi celními orgány a donucovacími orgány. Dále Komise v květnu 2023 navrhla zpřísnit pravidla EU pro boj proti korupci<sup>13</sup>.

---

<sup>6</sup> COM(2021) 170 final.

<sup>7</sup> COM(2020) 606 final.

<sup>8</sup> COM(2023) [uvést přesný odkaz, jakmile bude k dispozici].

<sup>9</sup> COM(2022) 245 final.

<sup>10</sup> COM(2021) 429 final.

<sup>11</sup> COM(2021) 421 final, COM(2021) 420 final, COM(2021) 423 final a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/847 ze dne 20. května 2015 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a o zrušení nařízení (ES) č. 1781/2006 (text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 141, 5.6.2015, s. 1).

<sup>12</sup> COM(2023) 257 final.

<sup>13</sup> COM(2023) 234 final.

**Možnosti donucovacích orgánů** byly zvýšeny posílením **mandátu Europolu**<sup>14</sup>, **návrhem kodexu policejní spolupráce**, který vedl k doporučením o operativní policejní spolupráci<sup>15</sup>, a přijetím směrnice o výměně informací mezi donucovacími orgány<sup>16</sup>. K tomuto úsilí dále přispěje navrhovaná **revize nařízení Prüm**<sup>17</sup>.

V posledních letech se zlepšila i **justiční reakce EU**: byl založen Úřad evropského veřejného žalobce (EPPO)<sup>18</sup> jako nezávislý úřad veřejného žalobce, který je odpovědný za vyšetřování a trestní stíhání trestných činů proti finančním zájmům EU a postavení pachatelů těchto trestných činů před soud. Úřad evropského veřejného žalobce je rovněž příslušný pro trestné činy související s účastí na zločinném spolčení, pokud se trestná činnost takového spolčení zaměřuje na páchaní trestných činů poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie. Kromě toho EU přijala balíček o přeshraničním přístupu k **elektronickým důkazům**, aby policejním a justičním orgánům usnadnila a urychlila přístup k potřebným informacím<sup>19</sup>.

Na podporu kolektivních opatření EU zaměřených na drogy byl posílen mandát Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA). Cílem je zejména zlepšit jeho kapacitu pro hodnocení hrozeb a včasné varování a rozšířit jeho působnost na problematiku souběžného užívání více drog, na trhy s drogami a jejich nabídku a na prekursory drog. EMCDDA se stane novou **Agenturou EU pro drogy** a začne fungovat 2. července 2024<sup>20</sup>. Nová agentura bude provádět hodnocení zdravotních a bezpečnostních hrozeb syntetických drog. Agentura bude rovněž pečlivě sledovat vývoj v oblasti syntetických drog v EU a zohledňovat jej při přípravě protiopatření. Důležitým krokem bude také vytvoření **evropského drogového výstražného systému**, který bude rychle informovat vnitrostátní orgány a (potenciální) uživatele drog o vstupu nových nebezpečných látek na trh. V neposlední řadě nový mandát stanoví, že se agentura bude zabývat **prekursory drog** a zřídí síť forenzních a toxikologických laboratoří, které budou identifikovat nové látky a možné trendy.

Na **operační úrovni** EU posílila svou podporu pro donucovací orgány členských států. **Evropská multidisciplinární platforma pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT)**, operativní přístup k vnitřní bezpečnosti EU řízený členskými státy, je nyní

<sup>14</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/794 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol) a o zrušení a nahrazení rozhodnutí 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV (Úř. věst. L 135, 24.5.2016).

<sup>15</sup> COM(2021) 780 final.

<sup>16</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/977 ze dne 10. května 2023 o výměně informací mezi donucovacími orgány členských států a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2006/960/SVV (Úř. věst. L 134, 22.5.2023).

<sup>17</sup> COM(2021) 784 final.

<sup>18</sup> Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

<sup>19</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1543 ze dne 12. července 2023 o evropském vydávacím příkazu a evropském uchovávacím příkazu pro elektronické důkazy v trestním řízení a pro výkon trestu odnětí po skončení trestního řízení (Úř. věst. L 191, 28.7.2023, s. 118) a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1544 ze dne 12. července 2023, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro určování určených provozoven a jmenování zástupců za účelem shromažďování elektronických důkazů v trestním řízení (Úř. věst. L 191, 28.7.2023, s. 181).

<sup>20</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1322 ze dne 27. června 2023 o Agentuře Evropské unie pro drogy (EUDA) a zrušení nařízení (ES) č. 1920/2006 (Úř. věst. L 166, 30.6.2023).

stálým nástrojem se zvýšeným financováním. Spolupráce s mezinárodními partnery bude v rámci platformy EMPACT pokračovat za podpory Komise. **Operační síť proti organizovaným zločineckým skupinám mafiánského typu** podporuje komplexní vyšetřování vysoce rizikových zločineckých sítí<sup>21</sup>. Již v roce 2022 to vedlo k vynikajícím operačním výsledkům: 121 zatčení a zabavená hotovost ve výši 12 milionů EUR. Bylo identifikováno 42 zločineckých sítí a s podporou Europolu a Eurojustu bylo vyšetřováno a stíháno více než 50 vysoce postavených zločinců. Komise podporuje cíle a inovativní přístup této nové priority, kterou nyní v letech 2022–2023 řídí Belgie a od období 2024–2025 bude řídit Itálie, a vyzývá všechny členské státy a mezinárodní partnery, aby se jí zúčastnili. K mnoha zatčením a zabavením dále vedlo prolomení šifrovaných komunikačních sítí **EncroChat, SkyECC a ANOM**, podporované Europolem. Poskytlo to zejména cenné poznatky o činnosti zločineckých sítí a jejich metodách. Europol podpořil řadu dalších úspěšných vyšetřování vedených členskými státy, jako byla **operace Pouštní světlo** v listopadu 2022<sup>22</sup>, při níž byl zlikvidován „superkartel“ obchodníků s kokainem.

Úspěchy **Centra pro námořní analýzu a operace – narkotika (MAOC (N))** při podpoře námořních zásahů zatím vedly k záchytu 327 653 tun kokainu a 667 344 tun konopí<sup>23</sup>. Kromě toho Belgie a Německo zahájily proces přistoupení k MAOC (N). Revidovaná **strategie EU pro námořní bezpečnost<sup>24</sup> a její akční plán** potvrzují závazek ke společným operacím ve výchozích zemích a v přístavech EU, do nichž se zapojí MAOC-N, příslušné orgány členských států a útvary/agentury Evropské komise.

Vzhledem k tomu, že organizovaná trestná činnost má téměř vždy nadnárodní charakter, posiluje EU svá partnerství s třetími zeměmi, zejména s těmi, které se nacházejí na klíčových trasách dodávek drog. Zahrnuje to posílenou spolupráci s **Latinskou Amerikou a Karibikem**, spolupráci v oblasti nového programu pro vztahy mezi EU a Latinskou Amerikou a Karibikem<sup>25</sup>, prohlášení ze summitu EU a Společenství latinskoamerických a karibských států (CELAC) ze 17. a 18. července 2023<sup>26</sup> a spolupráci mezi EU a Latinskoamerickým výborem pro vnitřní bezpečnost (CLASI), která potvrzuje závazek zintenzivnit úsilí v oblasti spravedlnosti, bezpečnosti a boje proti nadnárodním zločineckým sítím. Jako účinné nástroje pro posílení vnitrostátních a regionálních kapacit v boji proti organizovanému zločinu se ukázaly regionální programy technické pomoci, jako jsou **EL PAcCTO, EUROFRONT a COPOLAD III**, jakož i **program pro globální nezákonné toky**.

V **západní Africe** se spolupráce zaměřuje na budování kapacit státních institucí a regionálních organizací pro boj proti obchodu s drogami na moři. Od roku 2018 zavedla EU soubor doplňkových regionálních programů zaměřených na podporu úsilí zemí ECOWAS v boji proti nadnárodní organizované trestné činnosti a nedovolenému obchodování, kyberkriminalitě, jakož

---

<sup>21</sup> Financována z Fondu pro vnitřní bezpečnost, 2 miliony EUR na období 2024–2025.

<sup>22</sup><https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/heat-rising-european-super-cartel-taken-down-in-six-countries>

<sup>23</sup> [Statistiky – MAOC \(N\)](#).

<sup>24</sup> Revidovaná strategie EU pro námořní bezpečnost byla zaslána Radě ke schválení.

<sup>25</sup> JOIN(2023) 17 final.

<sup>26</sup> <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12000-2023-INIT/en/pdf>

i praní špinavých peněz a financování terorismu<sup>27</sup>. Vojenská námořní operace Evropské unie ATALANTA v **Africkém rohu** přispívá k narušení fungování obchodu s drogami a zbraněmi, jakož i k odvrácení, prevenci a potlačení pirátství a ozbrojených loupeží u pobřeží Somálska. EU je rovněž pevně odhodlána řešit nezákonné peněžní toky prostřednictvím specializované **iniciativy týmu Evropa (Team Europe) pro subsaharskou Afriku v oblasti boje proti nezákonným finančním tokům**.

**Severní Afrika a Blízký východ** jsou hlavním zdrojem, tranzitním místem i cílovou destinací nelegálních drog a nedovolený obchod s drogami roste. Programy financované EU, jako je **EU4Monitoring Drugs**, analyzovaly vznik nových cest obchodování s drogami, rozšíření online trhů a dostupnost širšího spektra látek.

Kromě toho EU ve **Střední Asii** vytvořila dva důležité regionální bezpečnostní programy, které mají naplnit její strategii a pomoci středoasijským partnerům řešit některá rizika spojená s drogovou trestnou činností, včetně rizik vyplývajících z Afghánistánu. **Protidrogový akční program ve Střední Asii (CADAP)** přispívá ke snižování užívání drog a podporuje protidrogové politiky středoasijských vlád, konkrétně zlepšuje přístup ke kvalitním intervencím zaměřeným na snižování poptávky po drogách. **Program správy hranic ve Střední Asii (BOMCA)** podporuje udržitelný hospodářský rozvoj prostřednictvím integrované správy hranic a zaměřuje se na budování kapacit a institucionální rozvoj, usnadnění obchodu, zlepšení systémů správy hranic a odstranění nezákonného obchodování ve Střední Asii.

Prioritou zůstává **spolupráce EU se západním Balkánem**. Významné operativní výsledky přinesla zvýšená účast našich západobalkánských partnerů na mezinárodních policejních operacích, jejich užší spolupráce s Europolem prostřednictvím vysílání styčných důstojníků do ústředí Europolu, jejich zapojení do platformy EMPACT a účast ve společných vyšetřovacích týmech. I nadále bude poskytována finanční a technická podpora EU. Zásadní je, aby si všichni partneři ze západního Balkánu vytvořili fungující systémy včasného varování a národní střediska pro sledování drog, aby se zlepšila jejich výměna údajů s centrem EMCDDA, a aby uzavřeli pracovní dohody s agenturou EU.

V neposlední řadě vytvořilo šest členských států (Belgie, Francie, Itálie, Německo, Nizozemsko a Španělsko) **koalici proti závažné a organizované trestné činnosti**, které se účastní Komise, Europol a Eurojust. Koalice navrhla několik důležitých operačních opatření společného zájmu, která jsou v zásadě v souladu se strategiemi EU a zahrnují agentury, subjekty a rámce EU, jako je EMPACT. Opatření se zaměřují zejména na identifikaci operačních potřeb, posílení bezpečnosti logistických uzlů a námořní bezpečnosti, narušení toků peněz z trestné činnosti, posílení pravomocí donucovacích orgánů pomocí technologií a inovací a posílení mezinárodní spolupráce. Komise oceňuje úsilí, které koalice vyvíjí, a předkládá tento plán, aby její práci posunula na vyšší úroveň a prokázala závazek EU zintenzivnit úsilí.

---

<sup>27</sup> Západoafrická reakce v oblasti kybernetické bezpečnosti a boje proti kyberkriminalitě (OCWAR-C), Západoafrická reakce v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu (OCWAR-M) a Západoafrická reakce v oblasti obchodování s lidmi (OCWAR-T).

### 3. PRIORITNÍ AKCE

Pachatelé trestné činnosti se rychle přizpůsobují novým příležitostem k zisku. Dokážou také velmi dobře využívat většího propojení společností a technologického pokroku. V souvislosti s tímto neustále se měnícím jevem je nezbytné spojit úsilí Komise, vysokého představitele, Evropského parlamentu, Rady a agentur a subjektů EU a zaměřit je na soubor prioritních opatření. Aby bylo možné tato opatření realizovat, je třeba zajistit účinnou spolupráci v celé EU, zapojení našich strategických mezinárodních partnerů a rozhodný politický závazek všech zúčastněných.

Tento plán se zaměřuje na čtyři prioritní oblasti, v nichž je třeba zvýšit aktivitu.

Za prvé, pachatelé trestné činnosti využívají k provádění své nezákonné činnosti logistické uzly v zemích EU i mimo EU a za účelem provádění trestné činnosti se zaměřují na zranitelné osoby. EU proto musí **posílit odolnost logistických uzlů** proti zneužití ze strany pachatelů trestné činnosti. To je třeba provádět v úzké vzájemné spolupráci, protože pachatelé trestné činnosti neustále hledají nejslabší článek.

Za druhé, zločinecké sítě jsou dynamické a k páchání trestné činnosti stále častěji využívají specializované poskytovatele služeb, čímž se do nich zapojuje více subjektů. Velmi potřebné je zadržet jednotlivce, ale jen to nestačí: je nezbytné posílit možnosti donucovacích a justičních orgánů **rozbít zločinecké sítě, narušovat jejich obchodní modely a zabavovat jejich zisky**.

**Je také nutné** zaměřit se **na prevenci**: aby lidé a podniky nemohli být zneužíváni zločineckými sítěmi, musíme řešit základní příčiny organizované trestné činnosti a jako trvalé řešení přijmout opatření proti páchání trestné činnosti. To vyžaduje nejen úsilí donucovacích orgánů, ale také úsilí obcí a komunit.

Organizovaná trestná činnost byla vždy globálním jevem, ale nedávný technologický vývoj ještě více umožnil pachatelům trestné činnosti působit globálně a provozovat své nezákonné podnikání ze zemí mimo EU. Pro narušení fungování dodavatelských tras pro trestnou činnost a podporu zlepšení spolupráce v oblasti prosazování práva i justiční spolupráce je proto nezbytná **mezinárodní spolupráce**.

#### 3.1 Evropská aliance přístavů: posílení odolnosti logistických uzlů

Logistické uzly jsou klíčovými vstupními branami, které umožňují hospodářskou prosperitu EU, přepravu zboží po celé EU a řádné fungování jednotného trhu. Přístavy se podílejí na objemu zahraničního obchodu EU přibližně 75 % a na objemu vnitřního obchodu EU 31 %. Každý rok se v přístavech EU nalodí a vylodí 400 milionů cestujících<sup>28</sup>. Vzhledem ke strategické úloze,

---

<sup>28</sup> Evropská komise, Generální ředitelství pro mobilitu a dopravu, Posouzení potenciálu námořních a vnitrozemských přístavů a vnitrozemských vodních cest a souvisejících politických opatření, včetně opatření průmyslové politiky – závěrečná zpráva, Úřad pro publikace, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2832/03796>

kteřou hrají, jsou však logistické uzly ohroženy **pašováním drog a zneužíváním vysoce rizikovými zločineckými sítěmi** a osobami, které jim pomáhají, jak je uvedeno ve strategii a akčním plánu EU pro oblast drog.

Jak je zdůrazněno ve **společné zprávě** o zločineckých sítích v přístavech EU, kterou vypracoval **Europol a řídicí výbor pro bezpečnost přístavů Antverpy, Hamburk/Bremerhaven a Rotterdam**<sup>29</sup>, existuje mnoho příležitostí pro pronikání pachatelů trestné činnosti a využívání těchto přístavů k nezákonným přepravám. Pachatelé trestné činnosti používají k přepravě drog prostřednictvím námořních kontejnerů různé metody. Mezi tyto metody patří přechod na kontejnery, které se kontrolují méně často, používání odcizených referenčních kódů kontejnerů (podvody s PIN), klonování registračních čísel kontejnerů a využívání týmů, které čekají na vhodný okamžik, aby zásilku vyzvedly. Zásadní je, že tyto běžné metody jsou úspěšné díky **korupci**, neboť zločinecké sítě využívají k organizování přepravy kontejnerů s drogami a nelegálním zbožím do EU osoby, které situaci v přístavech znají<sup>30</sup>.

Zločinecké sítě rychle přizpůsobují své zásobovací trasy méně chráněným nebo menším přístavům. Posílení bezpečnosti logistických uzlů proto vyžaduje **společný přístup EU**, v jehož rámci budou zúčastněné strany koordinovaně spolupracovat. Účinná opatření na ochranu přístavů začínají **jasným posouzením současných nedostatků a slabých míst**. Komise proto zahájila **shengenské tematické hodnocení zaměřené na obchod s drogami v přístavech**. Výsledkem bude hodnotící zpráva s osvědčenými postupy v roce 2023 a návrh doporučení Rady na začátku roku 2024.

Kromě toho bude boj proti obchodu s drogami – včetně následného narušení fungování obchodu s drogami po příjezdu do přístavů – součástí **dvou studií, které Komise zahájila v roce 2023 a které se týkají údajů o námořní dopravě a potřeb v oblasti vymáhání práva v železniční a silniční dopravě**. Jejich výsledky se očekávají v roce 2024.

K provedení těchto a dalších zjištění a osvědčených postupů Komise navrhuje posílit odolnost přístavů prostřednictvím **evropské aliance přístavů**. Bude to vyžadovat mobilizaci celních orgánů jako první linie obrany proti nedovolenému obchodu, lepší spolupráci v oblasti prosazování práva s cílem rozbít zločinecké sítě stojící za obchodem s drogami a vytvoření partnerství veřejného a soukromého sektoru s cílem spojit úsilí v boji proti obchodu s drogami a chránit logistiku, informační technologie, lidské zdroje a operační procesy před pronikáním zločinců.

### ***Opatření č. 1: Mobilizace celních orgánů v boji proti obchodu s drogami***

*Hlavní aktéři: Komise, Evropský úřad pro boj proti podvodům, členské státy (zejména celní orgány)*

---

<sup>29</sup>[https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol\\_Joint-report\\_Criminal%20networks%20in%20EU%20ports\\_Public\\_version.pdf](https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_Joint-report_Criminal%20networks%20in%20EU%20ports_Public_version.pdf)

<sup>30</sup> Tamtéž.



Celní orgány členských států jsou první linií obrany na vnějších hranicích EU, která chrání EU před nedovoleným obchodem, zajišťuje bezpečnost jejích občanů a chrání její finanční zájmy<sup>31</sup>. V této souvislosti, kdy k **téměř 70 % všech případů záchytnů drog celními orgány dochází v přístavech EU**, je nezbytné posílit účinnou spolupráci a kooperaci mezi celními orgány, které musí jednat jednotně, a dalšími zúčastněnými stranami, zejména policejními orgány. V zájmu ochrany hranic EU by celní orgány měly i nadále účinně využívat dostupné politiky a nástroje pro řízení rizik a kontrolu.

Proto Komise prostřednictvím Evropské aliance přístavů vytvoří **rámec** financovaný z programu Clo<sup>32</sup>, který **usnadní účinné řízení rizik a celní kontroly zaměřené na pašování nelegálních drog a prekursorů drog**, aby byla zajištěna spolupráce celních orgánů a spolupráce s Komisí. Jako první krok bude vytvořena **zvláštní projektová skupina**, do níž budou zapojeni zástupci celních orgánů členských států na řídicí a odborné úrovni. Projektová skupina zmapuje situaci na místě, bude usilovat o společné porozumění a koordinovaný přístup, zjistí nedostatky a slabiny v celním dohledu, vypracuje hodnocení hrozeb a rizik, stanoví společná kritéria zaměření a bude sdílet osvědčené postupy.

Stanovením **společných rizikových kritérií a prioritních celních kontrol** na úrovni EU se tak připraví půda pro ještě koordinovanější a účinnější celní kontroly. Komise je navrhne členským státům k provedení, a to při kombinování nástrojů řízení rizik na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni. Tyto prioritní kontroly zlepší analýzu v reálném čase, spolupráci a kooperaci mezi členskými státy a poskytnou řešení, která pokryjí slepá místa v přístavech a dodavatelském řetězci. V rámci kontrol bude rovněž testován přístup ke strukturované výměně informací (interoperabilita nebo rámec pro systematickou výměnu dat) na podporu boje proti obchodu s drogami a prekursory.

V návaznosti na toto opatření zřídí Komise od poloviny roku 2024 v rámci programu Clo **nový tým odborníků**. Tento tým bude mít k dispozici vyhrazený rozpočet a zdroje a bude vycházet z metodiky a úspěchu jednoho z nejvýkonnějších a nejoperativnějších expertních týmů<sup>33</sup>. Přeměna projektové skupiny na tento nový tým odborníků zajistí, aby byla koordinovaná činnost celních orgánů pružnější, a to jak tematicky, tak geograficky. Bude založena na lepší operativní spolupráci, a to nejen v přístavech, ale i na ostatních hranicích (pozemních, vzdušných). Je tomu tak proto, že účinný přístup k boji proti obchodu s drogami vyžaduje nasazení koordinovaných opatření EU zahrnujících všechny druhy přepravy. Tento přístup by rovněž přispěl k účinnější operační spolupráci s třetími zeměmi a dalšími donucovacími orgány.

---

<sup>31</sup> Usnesení Rady o celní spolupráci v oblasti prosazování práva a jejím příspěvku k vnitřní bezpečnosti EU.

<sup>32</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/444 ze dne 11. března 2021, kterým se zavádí program Clo pro spolupráci v oblasti cel (Úř. věst. L 87, 15.3.2021).

<sup>33</sup> CELBET (Expertní tým pro východní a jihovýchodní pozemní hranice) je tým odborníků členských států sdružující jedenáct členských států na východních a jihovýchodních pozemních hranicích (BG, FI, EE, EL, HR, HU, LT, LV, PL, SK, RO), financovaný v rámci programu Clo. Je obzvláště efektivní při poskytování operačních řešení v terénu, má prokazatelné zkušenosti se spoluprací s ostatními donucovacími orgány a v konečném důsledku zajišťuje, aby celní kontroly na pozemních hranicích EU probíhaly harmonizovaně.

**Od roku 2024** navíc Komise využije k podpoře této priority EU **program Nástroj pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly (CCEI)**<sup>34</sup>, v jehož rámci vyčlení **více než 200 milionů EUR** na financování nejmodernějšího vybavení, které může celním orgánům pomoci při skenování kontejnerů a dalších dopravních prostředků, čímž se zvýší účinnost řízení rizik a celních kontrol souvisejících s nedovolenými drogami a prekursory drog. Zahrnuje to i podporu celních laboratoří, které rovněž dostanou vybavení pro analýzu drog a řešení rostoucích problémů s prekursory na zakázku.

### ***Opatření č. 2: Posílení operací donucovacích orgánů v přístavech***

*Hlavní aktéři: Členské státy, Komise, Evropský úřad pro boj proti podvodům, Europol, Eurojust, Úřad evropského veřejného žalobce*

Úspěšný přístup k obchodu s drogami nekončí u logistických uzlů ani u žádné jiné části dodavatelského řetězce drog. Vzhledem k tomu, že EU společně zvyšuje svou účinnost při včasné odhalování nelegálních drog, je nezbytné **zajistit, aby byl obchod s drogami důkladně vyšetřován a stíhán, aby bylo jasné, že se tento trestný čin nevyplácí**. Toho lze dosáhnout tak, že se půjde po pachatelích a sítích, jichž jsou součástí. Pro vyšetřování zločineckých sítí, které stojí za zabavenými drogami, je zásadní koordinované vymáhání práva. V některých případech se například policejní orgány mohou rozhodnout kontejnery v koordinaci s celními orgány sledovat, místo aby obsah okamžitě zabavily. Další možností je zahájit digitální vyšetřování s cílem odhalit možné zneužití softwarových kontrolních systémů používaných v přístavech. Kromě toho mohou donucovací orgány vyšetřovat obvinění z korupce, a to i tak, že budou fungovat jako kontaktní místo pro oznamovatele.

Komise bude nadále podporovat **EMPACT** a její operace jako platformu pro komplexní přístup k problematice obchodu s drogami. Komise bude rovněž dále podporovat spolupráci v rámci platformy EMPACT, která je jedním z hlavních katalyzátorů rozvoje evropské aliance přístavů.

V rámci platformy EMPACT existují dvě operační priority, v nichž policie a celní orgány spolupracují v boji proti obchodu s drogami: **konopím, kokainem a heroinem (CCH) a syntetickými drogami a novými psychoaktivními látkami (SYN–NPS)**. Zde donucovací orgány pokračují ve vyšetřování a sdílení zpravodajských informací o výrobě a odhalování drog, trasách obchodu s drogami a metodách sítí obchodníků s drogami, které lze operativně využít při tvorbě kritérií zaměření a rizikových profilů. Opatření zahrnují strukturovanější a systematictější sdílení příslušných informací o rizicích, posílení strategického a taktického zpravodajského obrazu o zneužívání legálních obchodních struktur, odhalování a likvidaci nelegálních laboratoří zapojených do výroby a vývozu syntetických drog a nových psychoaktivních látek a provádění specifických přeshraničních operací zaměřených na pohyb kokainu, konopí, heroinu,

---

<sup>34</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1077 ze dne 24. června 2021, kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje Nástroj pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly (Úř. věst. L 234, 2.7.2021).

syntetických drog a nových psychoaktivních látek. Vzhledem ke globální povaze obchodu s drogami Komise u těchto dvou priorit koordinuje, povzbuzuje a podporuje mezinárodní účast. V současné době je do priority CCH zapojeno osmnáct zemí mimo EU a do priority SYN-NPS třináct zemí. V letech 2024–2025 Komise posílí spolupráci poskytnutím **další podpory na větší integraci zemí mimo EU** do těchto dvou priorit. Nezbytné bude aktivní zapojení celních orgánů členských států i třetích zemí.

Komise bude rovněž nadále podporovat a rozvíjet dvě sítě laboratoří (**Evropskou síť celních laboratoří** a **Evropskou síť forenzních institucí**). Tyto laboratoře pomáhají policii a celním orgánům při vyšetřování a kontrolách a budou podporovat rozšíření spolupráce laboratoří s donucovacími orgány. Technologie pocházející z projektů EU v rámci programu Horizont 2020 navíc poskytují donucovacím orgánům nové možnosti pro účinnější odhalování nelegálních drog a prekursorů na hranicích<sup>35</sup>.

### ***Opatření č. 3: Partnerství veřejného a soukromého sektoru v boji proti pašování drog a pronikání trestné činnosti***

*Hlavní aktéři: Komise, členské státy, Europol, EMCDDA, zúčastněné strany z veřejného a soukromého sektoru*

Při ochraně **bezpečnosti přístavů** hraje zásadní roli mnoho veřejných i soukromých subjektů, od **přístavních orgánů po rejdařské společnosti a další poskytovatele služeb**. Jsou prvním kontaktním místem v boji proti pašování drog a pronikání trestné činnosti. Je to proto, že využívají procesy, systémy a zařízení, které by mohly pomoci identifikovat vnitřní hrozby v celém námořním dodavatelském řetězci, od lokalizace původu zásilek přes tranzitní a překládací uzly až po místo určení. Přístavní orgány a soukromé rejdařské společnosti si musí být vědomy své úlohy v boji proti obchodu s drogami a pronikání trestné činnosti. Měly by mít k dispozici potřebné nástroje ke sledování kontejnerů a k zabezpečení přístavních oblastí pomocí kamer, senzorů a skenerů. Měly by mít také prostředky k řádnému prověřování svých zaměstnanců, aby se zabránilo pokusům o korupci ze strany zločineckých sítí.

Samy to však nezvládnou. Aby EU zabránila obchodu s drogami a pronikání trestné činnosti, musí spojit své síly. Spojení **soukromého sektoru a donucovacích orgánů** může přispět k nalezení a zavedení operačních a konkrétních řešení, která zabrání pronikání zločineckých sítí do přístavů EU a jejich využívání k obchodu s drogami. V této souvislosti se Komise zasazuje o úplné a důkladné provádění a prosazování příslušných právních předpisů EU<sup>36</sup> (včetně bezpečnostního prověřování nebo ověřování spolehlivosti klíčových zaměstnanců).

---

<sup>35</sup> Detekce nelegálních drog a prekursorů na hranicích pomocí vysoce přesných elektrosenzorů | BorderSens | Projekt | Informační přehled | H2020 | CORDIS | Evropská komise (europa.eu).

<sup>36</sup> Viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 725/2004 ze dne 31. března 2004 o zvýšení bezpečnosti lodí a přístavních zařízení (Úř. věst. L 129/6) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/65/ES ze dne 26. října 2005 o zvýšení zabezpečení přístavů (Úř. věst. L 310/28).

V zájmu posílení odolnosti logistických uzlů Komise spojí všechny příslušné veřejné a soukromé subjekty do **partnerství veřejného a soukromého sektoru**: členské státy, místní orgány, donucovací orgány včetně celních orgánů, agentury EU a soukromé hospodářské subjekty v přístavech. Aliance bude vycházet z odborných znalostí a zkušeností veřejného a soukromého sektoru a bude podporovat osvědčené postupy a náležitou péči. Zavede koordinovaná opatření ke zvýšení úsilí v boji proti obchodu s drogami a k ochraně logistických uzlů před pronikáním trestné činnosti. Práce aliance se mimo jiné zaměří na výměnu strategických a operačních informací. Komise bude hledat cesty, jak co nejefektivněji vyměňovat informace mezi členy aliance.

### 3.2 Likvidace vysoce rizikových zločineckých sítí

Zločinecké sítě se rychle vyvíjejí, aby dosáhly velkých finančních zisků. Vzhledem k rostoucí složitosti a flexibilitě kriminálního prostředí je vyšetřování organizované trestné činnosti obzvláště náročné, protože jeden člen sítě může být po zadržení snadno nahrazen jiným. Zločinecké sítě navíc používají důmyslné techniky, aby skryly svůj majetek před odhalením. Využívají služeb zprostředkovatelů na vysoké úrovni, kteří provozují paralelní podzemní systémy, jako je hawala, které jsou mimo oficiální finanční systém<sup>37</sup>.

Jak je uvedeno ve strategii EU pro boj proti organizované trestné činnosti, **je třeba rozbít zločinecké sítě jako takové**, aby se dosáhlo skutečného úspěchu v boji proti organizované trestné činnosti. To vyžaduje lepší zpravodajský obraz; specializované dobře vyškolené služby se správnými nástroji; účinná, cílená a koordinovaná opatření donucovacích a justičních orgánů a pevný právní rámec pro boj proti organizované trestné činnosti.

#### ***Opatření č. 4: Zmapování zločineckých sítí, které představují největší hrozbu pro společnost***

*Hlavní aktéři: Komise, členské státy, Europol, Eurojust, CEPOL*

Aby měly donucovací a justiční orgány co největší dopad, měly by věnovat zvláštní pozornost **těm sítím, které představují největší hrozbu pro naši společnost a veřejnost**. Tyto vysoce rizikové zločinecké sítě využívají korupci, pronikají do legální ekonomiky, páchají násilí včetně zavražďování a provozují paralelní podzemní finanční systémy.

Abychom se mohli zaměřit na tyto zločinecké organizace, je třeba změnit paradigma: **přejít od zaměření na jednotlivé pachatele a konkrétní trestné činy k vyšetřování a stíhání sítí jako celku**. Základ této společné práce, která spojuje donucovací a justiční orgány členských států EU a mezinárodní partnery (včetně 37 zemí mimo EU v roce 2023), s podporou orgánů, institucí a jiných subjektů EU, položila **nová priorita v platformě EMPACT – vysoce rizikové zločinecké sítě**.

---

<sup>37</sup> [Druhá strana mince: Analýza finanční a hospodářské trestné činnosti | Europol \(europa.eu\)](#).

V dalším kroku provede Europol s podporou členských států na **začátku roku 2024 mapování s cílem identifikovat zločinecké sítě**, které představují největší hrozbu, ať už působí v zemích EU nebo mimo ni. Rovněž to pomůže identifikovat klíčové členy vysoce rizikových zločineckých sítí nebo osoby, které jim pomáhají. Mapování výrazně **zlepší zpravodajský obraz** o trestné činnosti, který bude sloužit k vyhodnocování hrozeb a pomůže stanovit priority vyšetřování. Mapování by mělo být **pravidelně aktualizováno**, aby orgány věděly o změnách v činnostech a metodách sítí. Kromě toho by Komise, členské státy a Europol měly v rámci platformy EMPACT pracovat na vývoji **společných ukazatelů a hodnocení**, které umožní srovnatelnost údajů do roku 2025. Dále Komise prozkoumá možnosti, jak by EU mohla vytvořit synergie se zpravodajskou analýzou Interpolu v oblasti trestné činnosti.

***Opatření č. 5: Síť specializovaných státních zástupců a soudců pro rozbíjení zločineckých sítí***  
*Hlavní aktéři: Eurojust, Europol, členské státy.*

Zločinecké sítě a jejich nezákonné činnosti často **zasahují do různých jurisdikcí**, což však na začátku vyšetřování v jednom členském státě není vždy známo. I když vyšetřovatelé znají zeměpisný rozsah zločinecké sítě, narážejí na **praktické překážky**. Mezi tyto překážky patří obtíže při identifikaci jejich protějšků v jiných členských státech nebo nedostatečná informovanost o specifických pravidlech v jiných členských státech, například o podmínkách provádění vyšetřovacích opatření.

Aby bylo možné rozbít zločinecké sítě a jejich obchodní modely v celé EU, musí orgány **budovat důvěru a kontakty** za účelem včasné výměny informací a k zahajování paralelních vyšetřování v těch členských státech, kde byly zjištěny vazby. V průběhu řízení je nezbytný pravidelný dialog mezi zúčastněnými justičními orgány, aby se zajistilo sladění vyšetřovacích strategií a urychlilo přeshraniční shromažďování důkazů.

K posílení výměny informací a spolupráce mezi justičními orgány při **složitých přeshraničních vyšetřováních** organizované trestné činnosti **by měla být s podporou Eurojustu vytvořena síť specializovaných státních zástupců a soudců z členských států**. Síť bude centrem specializovaných odborných znalostí, které bude podporovat justiční orgány a usnadňovat výměnu odborných znalostí, osvědčených postupů a dalších poznatků v oblasti vyšetřování a stíhání organizované trestné činnosti. Bude podporovat dialog mezi různými zúčastněnými vnitrostátními orgány, poskytovat fórum pro diskusi o právních a praktických problémech a podporovat využívání Eurojustu v případech přeshraniční organizované trestné činnosti.

***Opatření č. 6: Usnadnění finančního vyšetřování***  
*Hlavní aktéři: Komise, členské státy, Europol, Eurojust, CEPOL*

Vzhledem k tomu, že prioritou organizovaného zločinu je dosažení zisku, je nejučinnějším způsobem, jak zločince připravit o jejich velké nezákonné zisky **přístup založený na sledování**

**toku peněz.** V závěrech Rady o posílení finančního vyšetřování za účelem boje proti závažné a organizované trestné činnosti<sup>38</sup> se členské státy zavázaly **zlepšit finanční vyšetřování** jako zásadní součást boje proti organizované trestné činnosti. Systematické finanční vyšetřování podpoří nadcházející přijetí návrhu Komise, který se týká **konfiskace a vymáhání majetku**, Evropským parlamentem a Radou. Toto vyšetřování usnadní nedávná dohoda o **propojení registrů bankovních účtů** a zpřísněná **pravidla pro boj proti praní peněz**. Po přijetí legislativního balíčku týkajícího se boje proti praní peněz a financování terorismu (AML/CFT) bude budoucí Orgán pro boj proti praní peněz (AMLA) poskytovat operační podporu finančním zpravodajským jednotkám při provádění společných analýz. Přispěje to k účinnějšímu odhalování a analýze přeshraničních případů.

Jako doplněk k pravidlům pro boj proti praní peněz zřídily některé členské státy **partnerství veřejného a soukromého sektoru** umožňující **výměnu operačních informací mezi orgány a bankami a finančními a úvěrovými institucemi**. Tato partnerství pomáhají soukromým subjektům, které stojí v čele odhalování nezákonných finančních toků mezi miliardami každodenních transakcí, nalézat obtížně odhalitelné aktivity. S cílem usnadnit rozvoj tohoto typu spolupráce mezi členskými státy vypracuje do poloviny roku 2024 partnerství veřejného a soukromého sektoru v oblasti finančního zpravodajství, založené Europolem, v rámci mandátu Evropské unie **plán** shrnující právní rámce a praktické kroky přijaté v členských státech a třetích zemích za účelem **vytvoření partnerství pro boj proti praní peněz**. Tento plán by měl zohlednit osvědčené postupy a právní aspekty uvedené v pracovním dokumentu útvarů Komise na toto téma<sup>39</sup> a výsledky jednání o balíčku pro boj proti praní peněz. Měl by zejména vycházet z kroků, které již členské státy přijaly, aby zajistily, že výměna osobních údajů bude omezena na to, co je nezbytné a přiměřené účelu prevence, odhalování a vyšetřování trestných činů praní peněz, a ze záruk stanovených na ochranu osobních údajů.

Donucovací orgány by měly při vyšetřování organizovaného zločinu systematičtěji využívat **souběžná finanční vyšetřování**. Provádění složitých finančních vyšetřování však vyžaduje specializované odborné znalosti, kapacity a technologické nástroje. Klíčovou podporu členským státům poskytuje **Centrum Evropské unie pro finanční a hospodářskou trestnou činnost**, které v roce 2022 podpořilo více než 400 finančních vyšetřování<sup>40</sup>, a Eurojust, který příslušným orgánům poskytuje pokyny a osvědčené postupy pro vymáhání nezákonně nabytého majetku. Centrum může zejména poskytnout cennou podporu společným činnostem v oblasti vyšetřování podzemního bankovníctví. Kromě toho může **CEPOL svými školicími kapacitami** pomoci členským státům zvýšit dovednosti a odborné znalosti pracovníků donucovacích orgánů v oblasti finančního vyšetřování.

Sestavení finančního profilu zločinecké sítě vyžaduje sestavení a analýzu různých zdrojů informací, včetně informací o kryptoaktivech, které skupiny obchodníků s drogami často

---

<sup>38</sup> ST 8927/20, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8927-2020-INIT/cs/pdf>

<sup>39</sup> Pracovní dokument útvarů Komise o využívání partnerství veřejného a soukromého sektoru v rámci prevence a boje proti praní peněz a financování terorismu, Brusel, 27.10.2022 (SWD(2022) 347 final).

<sup>40</sup> <https://www.europol.europa.eu/about-europol/european-financial-and-economic-crime-centre-efecc>

využívají ke skrytí svých finančních stop. Vyžaduje také harmonizaci různých formátů shromážděných údajů, identifikaci entit v nestrukturovaných souborech dat a vzájemné porovnávání velkého počtu subjektů. Některé členské státy, například Lotyšsko, Slovinsko a Španělsko, za tímto účelem vyvinuly nebo vyvíjejí vlastní **nástroje pro analýzu finančních transakcí. Nástroj ma³tch v systému FIU.net**, který od roku 2021 hostuje a spravuje Komise, umožňuje finančním zpravodajským jednotkám křížové porovnávání informací (např. týkajících se transakcí) pseudonymizovaným způsobem a umožňuje jim v reálném čase zjistit, zda je subjekt již znám jiné jednotce. Je-li tomu tak, lze si vyměňovat informace a na případech pracovat společně. Finančním zpravodajským jednotkám se důrazně doporučuje, aby funkce nástroje FIU.net ma³tch plně využívaly.

Kromě toho Komise v rámci **programu Horizont Evropa** zveřejní v červnu 2024 výzvu k výzkumu a inovacím v oblasti bezpečnosti, která poskytne další možnosti financování vývoje a zavádění konkrétních nástrojů pro provádění účinných finančních vyšetřování<sup>41</sup>.

### ***Opatření č. 7: Usnadnění digitálního vyšetřování***

*Hlavní aktéři: Komise, členské státy, Europol, Eurojust, CEPOL*

S tím, jak se naše každodenní činnosti více než kdy jindy přesouvají na internet, platí totéž i pro nelegální aktivity. Vyšetřovatelé čelí skutečnosti, že zločinci rychle využívají možností, které nabízí online svět, a k dosažení svých cílů používají stále pokročilejší technologie. Komise se proto snaží prozkoumat několik směrů práce, které by na tento vývoj reagovaly. V červnu 2023 Komise zřídila **skupinu na vysoké úrovni pro přístup k údajům pro účely účinného prosazování práva**<sup>42</sup>. Tato skupina na vysoké úrovni sdružuje donucovací a justiční orgány, odborníky na ochranu údajů, soukromí a kybernetickou bezpečnost, soukromý sektor, nevládní organizace a akademickou obec. Zabývá se problémy, kterým pracovníci donucovacích orgánů čelí při své každodenní práci, a možnými řešeními, jak je překonat s cílem zajistit odpovídající přístup k údajům, bojovat proti trestné činnosti a zvýšit veřejnou bezpečnost v digitálním věku. Skupina **vydá v roce 2024 zprávu** s technickými, operačními či právními doporučeními.

Komise rovněž pomáhá zvyšovat **kapacitu orgánů členských států v oblasti digitálního vyšetřování** tím, že podporuje Evropskou skupinu pro odbornou přípravu a vzdělávání v oblasti kyberkriminality<sup>43</sup> při vytváření vzdělávacích zdrojů. Tato skupina za poslední tři roky vyškolila nejméně 1 000 policistů. Kromě toho Komise financuje Evropské sdružení pro rozvoj technologií pro boj proti kyberkriminalitě<sup>44</sup>, které vyvíjí digitální nástroje na podporu vyšetřování, jež jsou pak bezplatně k dispozici donucovacím orgánům v EU a Europolu. Eurojust prostřednictvím Evropské justiční sítě pro boj proti kyberkriminalitě podporuje boj proti kyberkriminalitě strategickou podporou a osvědčenými postupy.

---

<sup>41</sup><https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/horizon-cl3-2024-fct-01-08>

<sup>42</sup> COM(2023) 3647 final.

<sup>43</sup> <https://www.ecteg.eu/>

<sup>44</sup> <https://www.eactda.eu/>

Samotný obchod s drogami probíhá také online, a to jak na kryptotržích, tak na clearnetu, včetně sociálních médií. Boj proti tomuto druhu obchodování je velmi náročný. Komise bude usilovat o řešení problematiky online obchodu s drogami, mimo jiné prostřednictvím spolupráce se soukromým sektorem v rámci **internetového fóra EU**. Fórum v roce 2024 předloží **balíček znalostí** zaměřený na podporu společností působících v oblasti sociálních médií při lepším moderování obsahu týkajícího se drog na jejich platformách. Kromě toho Komise v roce 2024 vytvoří **IT nástroj**, který bude pomáhat donucovacím orgánům **monitorovat darknet** za účelem boje proti obchodu s drogami<sup>45</sup>. A konečně, v rámci programu Horizont Evropa bude Komise od listopadu 2023 financovat výzkumný projekt v oblasti bezpečnosti využívající umělou inteligenci v boji proti výrobě nelegálních drog a obchodu s nimi.

### ***Opatření č. 8: Uvolnění potenciálu záznamů v Schengenském informačním systému***

*Hlavní aktéři: Komise, členské státy, Europol*

Pro odhalování a zadržování pachatelů trestné činnosti je zásadní přeshraniční výměna operačních informací. Funkce Schengenského informačního systému (SIS) – podle nového právního rámce, který vstoupil v platnost v březnu 2023<sup>46</sup> – pomáhají zabránit tomu, aby se pachatelé trestné činnosti a teroristé pohybovali v EU nebo do ní vstupovali nepozorovaně. Modernizovaný SIS zahrnuje nové kategorie záznamů a biometrické údaje (např. otisky dlaní, stopy otisků prstů a záznamy DNA), které umožňují správně identifikovat osoby cestující pod falešnou identitou, a informace o automobilech nebo jiných předmětech, které používají. Nové záznamy o osobách a věcech pro účely skrytých, dotazovacích nebo zvláštních kontrol umožňují orgánům shromažďovat cílené informace o osobách podezřelých ze závažné nebo organizované trestné činnosti nebo terorismu.

Nedávno posílený mandát Europolu navíc umožňuje, aby agentura podporovala členské státy při zpracování údajů předávaných zeměmi mimo EU nebo mezinárodními organizacemi. Europol může rovněž navrhnout, aby členské státy vkládaly informační záznamy do SIS<sup>47</sup>.

**Členské státy se proto důrazně vyzývají, aby v boji proti závažné a organizované trestné činnosti plně využívaly nástroje dostupné v SIS.** Zejména je důležité, aby členské státy vkládaly do systému záznamy o členech vysoce rizikových zločineckých sítí nebo osobách, které jim pomáhají, a hlásily pozitivní nálezy Europolu. V březnu 2023 Komise zahájila **studii, jejímž**

---

<sup>45</sup> Provádění přípravné akce týkající se koordinovaného monitorování darknetu na úrovni EU za účelem boje proti trestné činnosti, kterou navrhl Evropský parlament, za účasti EMCDDA a Europolu, v souladu se strategií a akčním plánem EU pro oblast drog.

<sup>46</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1862 ze dne 28. listopadu 2018 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému (SIS) v oblasti policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech, o změně a o zrušení rozhodnutí Rady 2007/533/SVV a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutí Komise 2010/261/EU (Úř. věst. L 312, 7.12.2018, s. 56).

<sup>47</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/991 ze dne 8. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2016/794, pokud jde o spolupráci Europolu se soukromými subjekty, zpracování osobních údajů Europolem pro usnadnění trestního vyšetřování a úlohu Europolu v oblasti výzkumu a inovací (Úř. věst. L 169, 27.6.2022, s. 1).



**cílem je prozkoumat, posoudit a navrhnout různé možnosti** inovace výměny doplňujících informací o záznamech v SIS ze strany vnitrostátních úřadů (centrál SIRENE), aby bylo možné tyto informace lépe využívat. V roce 2026 provede Komise celkové hodnocení centrálního SIS, výměny doplňujících informací mezi vnitrostátními orgány, včetně posouzení systému automatizované identifikace otisků prstů, a informačních kampaní SIS.

### ***Opatření č. 9: Na cestě k pevnějšímu právnímu rámci pro boj proti organizované trestné činnosti***

*Hlavní aktéři: Komise, Evropský parlament, Rada, vysoký představitel*

Účinný právní rámec EU je nezbytný k tomu, aby donucovací a justiční orgány měly k dispozici nástroje nezbytné pro boj proti organizované trestné činnosti. Studie zveřejněná v únoru 2023, která hodnotila účinnost rámcového rozhodnutí o boji proti organizované trestné činnosti z roku 2008<sup>48</sup>, poukázala na **velké rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o trestné činy, tresty a vyšetřovací nástroje** související s účastí na zločinném spolčení. Tyto rozdíly vytvářejí překážky v přeshraniční spolupráci a mohou odrazovat orgány od vyšetřování zločineckých sítí a jejich členů.

V zájmu odstranění zjištěných nedostatků bude Komise spolupracovat s členskými státy, Evropským parlamentem, agenturami a subjekty EU a dalšími zúčastněnými stranami na posílení **právního rámce pro boj proti organizované trestné činnosti** a na jeho provádění. Posouzení stávajícího právního rámce bude rovněž vyžadovat posouzení **harmonizovaných právních definic** organizované trestné činnosti a jejich přizpůsobení realitě zločineckých sítí a jejich klíčových členů, aby byly zajištěny **odrazující sankce** za účast ve zločinném spolčení nebo za vedení zločinecké organizace. Aby příslušné orgány mohly lépe odhalovat a vyšetřovat organizovanou trestnou činnost, měl by přezkum prozkoumat opatření, která zajistí, aby orgány měly k dispozici vhodné **speciální vyšetřovací techniky**. Mělo by se uvažovat o potřebě dalších opatření, jako jsou **vnitrostátní strategie pro boj s organizovanou trestnou činností a specializované jednotky** s odbornými znalostmi z několika oborů, které by prováděly složitá vyšetřování. Dále by měl přezkum prozkoumat, zda bude nutné přijmout opatření na úrovni EU, která by usnadnila spolupráci **korunních svědků**.

Konkrétně v oblasti obchodu s drogami bude v roce 2024 vyhodnoceno **rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami**<sup>49</sup>. Mohla by se změnit, modernizovat a posílit pravidla, zejména ta, která se týkají trestních sankcí.

---

<sup>48</sup> Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti (Úř. věst. L 300, 11.11.2008).

<sup>49</sup> Rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami (Úř. věst. L 335, 11.11.2004, s. 8).

Na úrovni EU by se mělo dále uvažovat o tom, zda by mohla být vhodná další opatření, která by omezila možnost přístupu členů zločineckých sítí na vnitřní trh EU. Cenným doplňkem práce donucovacích orgánů by mohla být některá opatření uplatňovaná třetími zeměmi, která odříznou pachatele trestné činnosti od finančních prostředků, jež jim umožňují pronikat do ekonomiky, a omezují jejich schopnost působit přes hranice, zejména pokud se podezřelý nachází mimo EU.

### 3.3 Předcházení trestné činnosti

Komise považuje **předcházení trestné činnosti za nedílnou součást dlouhodobé reakce v boji proti organizované trestné činnosti**. Politika EU v oblasti předcházení trestné činnosti se zaměřuje na vytváření technických nebo administrativních překážek, které jednotlivcům brání v páchání trestné činnosti. Kromě toho podporuje výměnu zkušeností a osvědčených postupů s cílem zmírnit faktory, které podporují trestnou činnost a recidivu, včetně snahy zabránit tomu, aby se lidé dostávali do zranitelných situací, které je mohou vést k trestné činnosti. Prevence je nedílnou součástí bezpečnostní politiky EU a týká se drog<sup>50</sup>, korupce<sup>51</sup>, kyberkriminality<sup>52</sup> a mnoha dalších oblastí.

**Multidisciplinární a meziagenturní přístup** k předcházení trestné činnosti by měl zahrnovat úzkou spolupráci s místními orgány a občanskou společností. To může přispět ke snížení pravděpodobnosti páchání trestné činnosti vytvářením bariér, zvyšováním informovanosti potenciálních obětí a podporou zranitelných osob a komunit, aby se snížilo riziko pádu do kriminality. Komise podporuje členské státy a místní tvůrce politik a odborníky při **prosazování politik a nástrojů založených na důkazech za účelem předcházení trestné činnosti**. Komise rovněž zdůrazňuje, že je třeba, aby se tvůrci politik a odborníci z praxe na unijní, vnitrostátní i místní úrovni **propojovali a vyměňovali si informace** prostřednictvím jasně určených a dobře zavedených kanálů pro šíření informací a komunikaci.

**Opatření č. 10: Předcházení organizované trestné činnosti prostřednictvím správních opatření**  
*Hlavní aktéři: Komise, členské státy, Europol, Evropská síť pro správní přístup*

Více než 80 % zločineckých sítí, které dnes působí v EU, využívá ke své trestné činnosti legální obchodní struktury<sup>53</sup>. Zakládají například malé podniky, aby vypraly své nezákonné zisky, nebo se účastní veřejných zakázek a podvádějí veřejné instituce. Proto je nezbytné, aby **správní orgány věděly**, jak významnou roli mohou hrát v boji proti organizované trestné činnosti. **Dále je třeba zavést vhodné postupy** na celostátní a místní úrovni umožňující uzavření podniku, provádění prověrek před udělením povolení, zakázek a dotací a zavedení dalších překážek, jako jsou inspekce (například zdravotní inspekce nebo inspekce práce), které zabrání pachatelům v páchání trestné činnosti.

---

<sup>50</sup> COM(2020) 606 final.

<sup>51</sup> COM(2023) 234 final.

<sup>52</sup> [https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/cybercrime\\_cs](https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/internal-security/cybercrime_cs)

<sup>53</sup> <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>

Některé členské státy mají dobře propracované rámce, v nichž jsou místní orgány **oprávněny používat správní nástroje k zabránění pronikání trestné činnosti** do legálních podniků a správní infrastruktury. V jiných členských státech je však **administrativní přístup** stále nedostatečně rozvinutý. Rozdíly ve vnitrostátních rámcích a postupech navíc komplikují přeshraniční spolupráci, což vede k tomu, že se pachatelé trestné činnosti, pokud úřady jejich předchozí podnikání uzavřou, prostě přesunou za hranice, kde si založí nové podvodné podniky.

Proto by se měla dále posílit výměna osvědčených postupů a pokynů mezi všemi členskými státy, aby se členským státům pomohlo vytvořit vnitrostátní rámce pro uplatňování správního přístupu. Komise v **roce 2024 vypracuje praktické pokyny** pro používání administrativních nástrojů a výměnu informací v boji proti pronikání trestné činnosti. Tato práce bude vycházet ze zkušeností Regionálního informačního a odborného střediska EU<sup>54</sup> (projekt financovaný EU na podporu přeshraničního správního přístupu mezi Belgií, Německem a Nizozemskem), Evropské sítě pro správní přístup<sup>55</sup> a platformy EMPACT.

Správní přístup je jedním z devíti společných horizontálních strategických cílů platformy EMPACT. Komise důrazně vyzývá členské státy a Europol, aby v letech 2024 a 2025 provedly konkrétní provozní opatření, která k tomuto cíli přispějí.

### ***Opatření č. 11: Boj proti šíření prekursorů na zakázku***

*Hlavní aktéři: Komise, Evropský parlament, Rada, EMCDDA*

Pachatelé trestné činnosti používají a zneužívají chemické látky potřebné při výrobě běžných produktů k výrobě nelegálních drog. EU již zavedla pravidla s cílem omezit a kontrolovat přístup k těmto prekursorům drog.<sup>56</sup> Pachatelé trestné činnosti však mohou stávající kontroly těchto látek snadno obejít vytvářením stále nových prekursorů na zakázku: chemických látek, které jsou velmi podobné tradičním prekursorům drog. Jsou vyrobeny za účelem obcházení celních kontrol a nemají žádné známé dovozené využití.

Stávající legislativní rámec EU týkající se prekursorů drog<sup>57</sup> se řídí časově náročným přístupem „uvádění jednotlivých látek v seznamu“, takže je obtížné udržet krok s rychlostí inovací organizované trestné činnosti. Pokaždé, když je identifikována nová látka jako prekursor drog a následně uvedena v seznamu látek ke kontrole a sledování, reagují organizované zločinecké

---

<sup>54</sup> [EURIEC](#).

<sup>55</sup> [Úvodní stránka – Evropská síť pro správní přístup](#).

<sup>56</sup> Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Unií a třetími zeměmi (Úř. věst. L 22, 26.1.2005, s. 1), a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekursorech drog (Úř. věst. L 47, 18.2.2004).

<sup>57</sup> Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Unií a třetími zeměmi (Úř. věst. L 22, 26.1.2005, s. 1), a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekursorech drog (Úř. věst. L 47, 18.2.2004).

skupiny mírnou změnou molekulární struktury a vytvoří nový prekursor na zakázku. To lze provést mnohem rychleji, než je doba potřebná k uvedení látky v seznamu (ke kontrole).

Od roku 2024 proto Komise plánuje stanovit inovativní způsoby pro **urychlení a rozšíření stávajícího přístupu k uvádění prekursorů drog v seznamech**. Škála uvedených látek bude rozšířena o jasně identifikované deriváty a příbuzné chemické látky, které lze snadno přeměnit nebo použít jako náhražky při nedovolené výrobě. K načasování uvádění látek v seznamech. Kromě toho Komise ve spolupráci s Evropským parlamentem a Radou vynaloží veškeré úsilí, aby urychlila postup přijímání budoucích aktů v přenesené pravomoci, které stanoví další látky uvedené v seznamech. Komise navrhne, aby byl tento nový přístup při uvádění dalších látek v seznamech v co největší míře uplatňován ve stávajícím právním rámci EU.

V pozdější fázi, po důkladném prozkoumání daných problémů a možných řešení a na základě výsledků hodnocení nařízení EU o prekursorech drog,<sup>58</sup> může Komise **tato nařízení přezkoumat**<sup>59</sup> také s cílem řešit zjištěné problémy týkající se prekursorů na zakázku. Komise podporuje mezinárodní úsilí a bude v něm pokračovat i v budoucnu. EU usiluje o posílení mnohostranné spolupráce a zvyšování informovanosti, pokud jde o problémy, které představují neuvedené látky, zejména prekursory na zakázku. EU rovněž pozorně sleduje a přispívá k práci Komise OSN pro narkotika, která pravidelně přezkoumává a analyzuje celosvětovou situaci v oblasti drog. EU bude i nadále úzce spolupracovat s **Mezinárodním úřadem pro kontrolu omamných látek** a podobně smýšlejícími zeměmi, které se podílejí na konkrétních opatřeních proti tomuto jevu. Je nezbytné zvýšit rychlost reakce, protože v současné době mají pachatelé trestné činnosti dostatek času na to, aby našli způsob, jak kontroly obejít.

### ***Opatření č. 12: Zabránit zločineckým sítím v náboru dětí a mladých lidí***

*Hlavní aktéři: Komise, členské státy (včetně místních orgánů), EMCDDA, Evropská síť pro předcházení trestné činnosti, organizace občanské společnosti*

Zločinecké sítě, včetně obchodníků s drogami, zneužívají zranitelné osoby a k páčání trestné činnosti využívají mladé lidi nebo dokonce děti. Mezi tyto činnosti patří vloupání, krádeže v obchodech, vybírání kontejnerů s drogami, umísťování výbušnin, páčání podvodů na internetu nebo „půjčování“ bankovních účtů. S vidinou snadno vydělaných peněz jsou mladí lidé v pokušení opustit školu nebo zaměstnání. Pro ochranu mladých lidí a boj proti trestné činnosti **je nezbytné investovat do účinných politik a nástrojů pro předcházení trestné činnosti**.

Na prevenci kriminality se podílejí **místní komunity, rodiny, školy, sektor sociální péče, občanská společnost, donucovací orgány, soudnictví, vězeňské orgány a soukromý sektor**. V této souvislosti je velmi důležité účinné využívání unijních i vnitrostátních zdrojů ke zlepšení sociální soudržnosti, řešení nezaměstnanosti a zajištění toho, aby mladí lidé neodcházel z škol.

---

<sup>58</sup> COM(2020) 768 final.

<sup>59</sup> Nařízení Rady (ES) č. 111/2005 ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví pravidla pro sledování obchodu s prekursory drog mezi Unií a třetími zeměmi (Úř. věst. L 22, 26.1.2005, s. 1), a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004 o prekursorech drog (Úř. věst. L 47, 18.2.2004).

Prostřednictvím Evropského sociálního fondu+ bude Komise i nadále pomáhat zranitelným mladým lidem při využití jejich potenciálu tím, že bude podporovat místní iniciativy zaměřené na boj proti chudobě, sociální začleňování a nezaměstnanost mladých lidí v souladu s prováděním evropského pilíře sociálních práv<sup>60</sup>.

Na základě zkušeností Evropské sítě pro předcházení trestné činnosti, Sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci a platformy EMPACT Komise posílí výměnu znalostí a osvědčených postupů v oblasti předcházení trestné činnosti. V roce **2024** Komise spolu s členskými státy, sítí EU pro předcházení trestné činnosti a dalšími zúčastněnými stranami pozve odborníky z praxe a tvůrce politik na **konferenci na vysoké úrovni o předcházení trestné činnosti** a představí soubor **osvědčených postupů v oblasti prevence náboru do organizované trestné činnosti**.

***Opatření č. 13: Zlepšení veřejné bezpečnosti a veřejného zdraví v oblastech postižených užíváním a prodejem drog a trestnou činností související s drogami.***

*Hlavní aktéři: Komise, členské státy, EMCDDA*

V několika zemích EU vznikají centra trestné činnosti související s drogami. Některá místa, jako jsou předměstí, nádraží a stanice metra a zanedbané lokality ve městech, jsou obzvláště postižena **prodejem drog, užíváním drog a trestnou činností související s drogami**. Je to způsobeno mnoha **factory**, včetně chudoby a sociálního vyloučení. Vede to k nejistotě místních komunit a lidé užívající drogy v těchto místech dále trpí zdravotními problémy, stigmatizací a nepříznivými sociálními důsledky. Problémy, které tato koncentrace nezákonných činností přináší, nemohou být vyřešeny pouze místními orgány a vyžadují udržitelná řešení.

Vzhledem ke značným rozdílům v místní, regionální a celostátní situaci je třeba nalézt cílená řešení, která kombinují reakci v oblasti vymáhání práva se sociálními a zdravotními opatřeními. Je nezbytné vytvořit prostor pro výměnu osvědčených postupů a přístupů založených na důkazech mezi zúčastněnými stranami. Komise s podporou centra EMCDDA uspořádá v **roce 2024 konferenci na vysoké úrovni**, na níž se sejdou odborníci z oblasti vymáhání práva, zdravotnictví a sociálních věcí a místní orgány, včetně zdravotnických služeb, aby vypracovali osvědčené postupy. V rámci platformy EMPACT se budou konat společné akce a školení vycházející z Evropských osnov prevence EMCDDA<sup>61</sup>.

### **3.4 Mezinárodní spolupráce**

Vzhledem k celosvětovému dosahu zločineckých sítí a jejich vzájemnému propojení je stále naléhavější, aby **EU hledala komplexní řešení i za svými hranicemi**. V boji proti obchodu s drogami má prioritu spolupráce se zeměmi a regiony, jimiž vedou hlavní trasy dodávek drog a které jsou obzvláště postiženy nepříznivými dopady obchodu s drogami. Zásadní je také

---

<sup>60</sup> COM(2017) 250 final.

<sup>61</sup> [https://www.emcdda.europa.eu/publications/manuals/european-prevention-curriculum\\_en](https://www.emcdda.europa.eu/publications/manuals/european-prevention-curriculum_en)

spolupráce s klíčovými partnery, kteří mohou pomoci s řešením. Vnější činnost a partnerství EU jsou komplexní a zaměřují se jak na prevenci, tak na boj proti organizované trestné činnosti.

EU by měla pokračovat ve zlepšování spolupráce v oblasti prosazování práva a justiční spolupráce s těmi zeměmi, jejichž vnitrostátní právní rámce zneužívají pachatelé trestné činnosti k tomu, aby ukryli sebe nebo svůj majetek. Kromě toho bude EU v rámci **strategie Global Gateway**<sup>62</sup> nadále investovat do potřeb partnerů v oblasti infrastruktury, zejména do odstraňování slabých míst v logistických uzlech prostřednictvím specializovaných iniciativ týmu Evropa, které rovněž podporují bezpečnost a technologické zlepšení.

Pokud jde o **ochranu přístavů** před pronikáním trestné činnosti, Komise v rámci svých vztahů se zeměmi mimo EU zdůrazňuje, že je důležité, aby tyto země plně dodržovaly Mezinárodní úmluvu o bezpečnosti lidského života na moři (SOLAS) (zejména zvláštní opatření ke zlepšení námořní bezpečnosti) a Mezinárodní předpis o bezpečnosti lodí a přístavních zařízení (ISPS)<sup>63</sup>.

#### ***Opatření č. 14: Posílení podpory operací zaměřených proti obchodování s drogami v západní Africe***

*Hlavní aktéři EU: Komise, členské státy, MAOC (N), Europol.*

Jednou z **hlavních tras obchodu s drogami** z Jižní Ameriky se stal Guinejský záliv. Drogy se do Evropy dostávají přes Guinejský záliv na rybářských plavidlech, rekreačních plavidlech, plachetnicích a dalších typech lodí vyplouvajících z Jižní Ameriky. Tato plavidla nakládají nelegální náklad u pobřeží a plují směrem ke Guinejskému zálivu, kde drogy doručí dalším lodím. Tyto lodě pak zásilku dopraví na břeh a odtud se drogy pašují přes Saharu do Evropy.

Komise bude společně s členskými státy EU koordinovaně pracovat na řešení této trasy dodávek drog v souladu se strategií EU pro námořní bezpečnost s ohledem na vyvíjející se námořní hrozby a příslušným akčním plánem<sup>64</sup> a strategií EU pro Guinejský záliv<sup>65</sup>. Budou tak činit prostřednictvím výměny informací, posilování národní námořní přítomnosti v oblasti, usnadňování společných operací s podporou Centra pro námořní analýzu a operace – narkotika (MAOC (N)) a další **podpory rozvoje kapacit západoafrických zemí v oblasti boje proti obchodování s drogami**, například prostřednictvím programu pro globální nezákonné toky (GIFP).

Cílem připravovaného programu námořní bezpečnosti „**Posílení námořní bezpečnosti v Africe**“ (**Bezpečná moře pro Afriku**) je posílit kapacity donucovacích orgánů v boji proti obchodu s narkotiky na moři, a to jak v oblasti Guinejského zálivu, tak i podél svahilského pobřeží a v ostrovní oblasti západní části Indického oceánu.

<sup>62</sup> JOIN(2021) 30 final.

<sup>63</sup> [SOLAS XI-2 a předpis ISPS \(imo.org\)](https://www.imo.org/).

<sup>64</sup> Revidovaná strategie EU pro námořní bezpečnost byla zaslána Radě ke schválení.

<sup>65</sup> Strategie EU pro Guinejský záliv, 17. března 2014, Rada Evropské unie <https://www.consilium.europa.eu/media/28734/141582.pdf>

Kromě toho, pokud jde o západní Afriku, EU zkoumá **možnou budoucí regionální intervenci, která by se řídila komplexním přístupem „koridory a centra nedovoleného obchodu“**. Takový program by dále přispěl ke stabilizačnímu úsilí, zejména tím, že by se zabýval možnými existujícími vazbami mezi organizovanou trestnou činností a šířením teroristických aktivit v západní Africe.

***Opatření č. 15: Posílení spolupráce EU se zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku v boji proti organizované trestné činnosti***

*Hlavní aktéři EU: Komise, Europol, Eurojust, členské státy*

Vzhledem k tomu, že hrozby vyplývající z trestné činnosti, kterým čelí Latinská Amerika a Karibik a EU, vážně ovlivňují bezpečnost a kvalitu života obyvatel obou regionů, musíme v boji proti nim spojit své síly. V zájmu zlepšení spolupráce s Latinskou Amerikou v oblasti prosazování práva Komise prioritně sjednává s Bolívií, Brazílií, Ekvádorem, Mexikem a Peru **mezinárodní dohody o výměně osobních údajů s Europem**. Komise rovněž zintenzivňuje práci na uzavření jednání o **mezinárodních dohodách o justiční spolupráci s Eurojustem** s Brazílií, Argentinou a Kolumbií. Komise také zváží možnost navrhnout rozšíření mandátu Rady zejména na další latinskoamerické země pro budoucí zapojení Eurojustu do justiční spolupráce v regionu.

V rámci posíleného partnerství mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku v oblasti justice a bezpečnosti a příslušné iniciativy týmu Evropa existují regionální programy, které podporují úsilí o integrovanou správu hranic a boj proti obchodu s lidmi a jejich pašování v několika jihoamerických zemích<sup>66</sup> (EUROFRONT) a snižování nabídky a poptávky po drogách v Latinské Americe a Karibiku (COPOLAD), a program pro globální nezákonné toky, jehož cílem je budování kapacit pro boj proti organizované trestné činnosti v Latinské Americe a Karibiku (kromě dalších regionů). Dialog na vysoké úrovni bude rovněž posílen prostřednictvím mechanismu koordinace a spolupráce EU–CELAC v oblasti drog. V tomto ohledu poskytnete **nová verze EL PAcCTO 2.0** další zdroje na posílení spolupráce mezi EU a zeměmi Latinské Ameriky a Karibiku v oblasti prosazování práva, včetně podpory pro AMERIPOL. V rámci programu EL PAcCTO 2.0. bude společný projekt podporovat a posilovat výměnu zpravodajských a dalších informací, zefektivňovat operace a maximalizovat využití dat mezi Europem a Kolumbií k rozbití zločineckých sítí obchodujících s drogami. V souladu s přístupem „tým Evropa“ Komise rovněž prozkoumá možnosti podpory **místních zvláštních vyšetřovacích týmů**, které by prováděly složitá vyšetřování v zemích mimo EU.

V roce 2022 bylo v ekvádorském Guayaquilu zabaveno 44 tun kokainu. Přístavy v oblasti Guayaquilu se staly jedním z nejvyužívanějších logistických uzlů pro přepravu drog do Evropy v kontejnerech. Komise společně s vnitrostátními orgány zahájí **zvláštní posouzení zranitelnosti přístavů v Guayaquilu** a přilehlém zálivu, aby určila priority budoucích činností, včetně podpory EU.

---

<sup>66</sup> Kolumbie, Ekvádor, Peru, Bolívie, Argentina, Paraguay a Brazílie.

### ***Opatření č. 16: Vytváření aliancí pro řešení hrozeb spojených se syntetickými drogami***

*Hlavní aktéři: Komise, Europol, EMCDDA a členské státy*

**Syntetické drogy** lze na celém světě snadno a rychle vyrábět ve velkém množství a z levných chemikálií. Syntetické drogy se v posledním desetiletí rozšířily na mezinárodní i regionální úrovni a představují **skutečnou hrozbu** pro zdraví a bezpečnost. Rostou také obavy z výroby syntetických drog v Evropě, které se vyvážejí do celého světa. EU by proto měla převzít odpovědnost a přispět k boji proti tomuto jevu, zejména hledáním mezinárodních partnerů. Velmi cenná je výměna informací a sdílení zkušeností, zejména se severoamerickými zeměmi, kde jsou problémy spojené s fentanylem nejrozšířenější. EU musí zvýšit připravenost a zavést důkladná opatření pro dohled.

Dne 7. července 2023 Komise potvrdila, že se EU připojí ke **globální koalici pro řešení hrozeb spojených se syntetickými drogami**, kterou založily Spojené státy. Komise a vysoký představitel spolu s příslušnými agenturami EU a členskými státy přispějí k práci koalice na zlepšení globální kapacity dohledu, posílení připravenosti na problémy spojené s výrobou syntetických drog a obchodem s nimi a na vypracování přístupů ke snížení poptávky po drogách a nepříznivých důsledků souvisejících s drogami. Komise rovněž podporuje úsilí USA o předložení rezoluce Valného shromáždění OSN o syntetických drogách ke schválení v prosinci 2023.

Komise bude rovněž pokračovat v jednáních s **Čínou, zejména prostřednictvím dialogu EU o problematice drog**, s cílem posílit spolupráci v oblasti výroby nelegálních drog a zneužívání prekursorů drog a dalších základních chemických látek pro nezákonnou výrobu drog a obchodování s nimi. Vedle příštího dialogu mezi EU a Čínou o problematice drog, který se má konat v roce 2024, hodlá Komise za účelem výměny informací obnovit vzájemnou správní pomoc v rámci **smíšené kontrolní skupiny EU–Číny pro prekursory**. To rovněž pomůže zabránit zneužívání prekursorů a chemických látek, které se často používají při výrobě nelegálních drog, s nimiž se obchoduje mezi EU a Čínou.

### ***Opatření č. 17: Posílení spolupráce v oblasti prosazování práva a justiční spolupráce s nespolupracujícími jurisdikcemi***

*Hlavní aktéři: Komise, členské státy*

Moderní zločinecké sítě mají přeshraniční charakter. Používají mezinárodní obchodní trasy k přepravě nejrůznějšího nelegálního zboží a využívají rozdíly mezi jurisdikcemi k obchodu s drogami a k ukryvání a praní svých obrovských příjmů z trestné činnosti<sup>67</sup>. Nespolupracující jurisdikce jsou zároveň využívány jako útočiště pro významné uprchlíky, kteří se tak vyhýbají vyšetřování a stíhání. Navíc ti, kdo provozují podzemní bankovní systémy, se obvykle skrývají v

<sup>67</sup> <https://www.europol.europa.eu/publications-events/main-reports/socta-report>



zemích, kde je policejní a justiční spolupráce s EU složitá a kde si mohou užívat vysoké životní úrovně.

Nedávná rozsáhlá vyšetřování, jako například úspěšná operace Pouštní světlo v listopadu 2022 podporovaná Europol<sup>68</sup>, rovněž ukázala **zásadní potřebu účinné justiční spolupráce se zeměmi mimo EU**, aby bylo zajištěno, že zadržení pachatelé trestné činnosti budou vydáni, stíháni a odsouzeni. Proto je nezbytné **posílit spolupráci v oblasti prosazování práva a justiční spolupráci se zeměmi mimo EU**. Zvláštní pozornost by měla být věnována vydávání, finančnímu vyšetřování a vymáhání majetku pocházejícího z trestné činnosti mimo EU, a to i prostřednictvím úzké spolupráce styčných úředníků členských států nebo agentur EU vyslaných do zemí mimo EU. V zájmu posílení koordinace, maximalizace dopadu EU a zlepšení spolupráce se zeměmi mimo EU by se mělo zvážit vytvoření a vyslání styčných úředníků EU z oblasti vymáhání práva a soudnictví do klíčových zemí mimo EU.

Vedle zlepšení operačních činností je rovněž důležité mít společný právní rámec pro účinnou spolupráci v oblasti trestního práva na mezinárodní úrovni. Komise při svých kontaktech se zeměmi mimo EU vyzývá tyto země, aby se staly stranami úmluv Rady Evropy v oblasti vzájemné právní pomoci<sup>69</sup>, vydávání<sup>70</sup> a zajištění a konfiskace výnosů<sup>71</sup>.

Komise bude pracovat na identifikaci aktuálních problémů, s nimiž se členské státy potýkají ve vztazích se zeměmi mimo EU, s cílem spojit diplomatické úsilí pro účinnější spolupráci, která je v souladu s normami EU v oblasti základních práv. Komise dále prozkoumá možnost zahájit jednání o uzavření zvláštních **dohod EU o vydávání**, pokud jsou pro uzavření takových dohod splněny předpoklady.

### 3.5 Spolupráce a poskytování podpory

Od přijetí strategií EU se Komise, členské státy a agentury a subjekty EU pravidelně setkávají, aby vytvořily multidisciplinární společenství tvůrců politik a odborníků z praxe a vedly pravidelný dialog. Komise bude i nadále spolupracovat se všemi zúčastněnými stranami na provádění strategie pro boj proti organizované trestné činnosti a opatření uvedených v tomto sdělení s cílem vyměňovat si osvědčené postupy, usnadnit sdílení informací a operační spolupráci a zvážit budoucí potřeby.

Kromě toho Komise uvolnila finanční prostředky na podporu boje proti organizované trestné činnosti z vyhrazených finančních prostředků EU na období 2023–2025. V rámci **Fondu pro**

<sup>68</sup> <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/heat-rising-european-super-cartel-taken-down-in-six-countries>

<sup>69</sup> Úmluva Rady Evropy o vzájemné právní pomoci (ETS č. 30), <https://rm.coe.int/16800656ce>

<sup>70</sup> Úmluva Rady Evropy o vydávání (ETS č. 24), <https://rm.coe.int/1680064587>

<sup>71</sup> Úmluva Rady Evropy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu a o financování terorismu (CETS č. 198), <https://rm.coe.int/168008371>

**vnitřní bezpečnost** bude organizovat výzvy k předkládání návrhů na několik témat, včetně boje proti korupci, digitálního vyšetřování a podpory platformy EMPACT. Komise zejména vyhlásí **výzvu k předkládání návrhů týkajících se boje proti organizované trestné činnosti v celkové výši 20 milionů EUR do konce roku 2023.**

#### 4. ZÁVĚRY

Rozsah, propracovanost a násilné důsledky organizované trestné činnosti se staly vážnou hrozbou pro bezpečnost EU. S rostoucí rafinovaností metod zločineckých sítí by se měly zdokonalovat i metody EU: **je třeba urychleně zintenzivnit reakci s cílem tyto sítě likvidovat.** Tento dokument proto stanoví klíčová opatření potřebná na úrovni EU k zintenzivnění boje proti vysoce rizikovým zločineckým sítím a obchodu s drogami. Práce na plném provádění strategií EU pro boj proti organizované trestné činnosti a drogám by měly pokračovat plným tempem. Komise se zavazuje, že tato další opatření provede v letech 2024 a 2025 v úzké spolupráci s členskými státy a agenturami a subjekty EU.

Pro posílení vnitrostátních opatření, jakož i unijní a mezinárodní spolupráce v boji proti organizované trestné činnosti a obchodu s drogami a pro ochranu obětí těchto trestných činů jsou nezbytná společná, pevná a účinná pravidla. **Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby do konce legislativního období přijaly směrnici o konfiskaci a vymáhání majetku, revizi nařízení Prüm, pravidla o propojení registrů bankovních účtů, navrhovaný legislativní balíček opatření proti praní peněz a návrh směrnice o boji proti korupci vedeném trestněprávní cestou.** Komise znovu zdůrazňuje svůj závazek úzce spolupracovat se spolunormotvůrci na dosažení tohoto cíle.

Boj proti organizované trestné činnosti a obchodu s drogami musí být pro EU a její členské státy prioritou. **Hrozby, kterým čelíme, musíme řešit společně,** a proto Komise navrhuje Evropskému parlamentu a Radě, aby plně podpořily priority a střednědobá až dlouhodobá opatření stanovená v tomto plánu.